

คดีสำคัญ

ละครพูดของคณะเดียว

ศรีอยุธยา

แปลจากภาษาฝรั่งเศสของ

ยอร์ชส์ คุรตะลิน

ฉาก: ศาลมณฑลโลเลบุรี, มับลังก์, ที่นั่งจำศาล, โจทก์, จำเลย, ม้าคนพัง, และคอกพยาน, ตามแบบศาลทั่ว ๆ ไป.

(เมื่อเปิดม่าน มีคาทู้, นักการ, นั่งง่วนอยู่ที่เก้าอี้ตัว ๑ อีกสักครู่ ๑ ขุนประเคนคดี, อัยการ, จึงมาที่ศาล. ขุนประเคนแต่งตัวตามระเบียบ ข้อบังคับมรรยาททนายความบริบูรณ์, แต่ไม่มีเสื้อครุยมาด้วย, มีแต่แฟ้ม หนังสือหัวติดมือมาแฟ้ม ๑.)

ประเคน - คาทู้! คาทู้! คุณเอดี! ชะเขาจริง ๆ! (ไปเขย่าตัวคาทู้)

คาทู้ - (พูดเสียงงัวเงีย) อย่าเล่นน้ำ! ให้ตายโหงดี! ยังไม่ถึงสืบนาฬิกาเลย.

ประเคน - คาทู้! ฉันทเอง.

คาทู้ - (ลืมตาขึ้นเห็นขุนประเคน) อ้อ! ท่านขุนคอกหรือครับ. (ไหว้) ผมขอรับ ประทานโทษ. ผมจะไปหยิบเสื้อครุยมาให้ครับ. (ลุกขึ้น)

ประเคน - ประเดี๋ยวก่อนก็ทน. ฉันทจะต้องเข้าไปในห้องสักครู่หนึ่ง. จะเคยไปหยิบเอาเอง เออแก่ได้รำชกิจจามาแล้วหรือยัง?

คาทู้ - ยังครับ.

ประเคน - ฉันทไปเที่ยวหาที่ไหนก็ได้. หมายความว่าศาลจะได้รับแล้ว,

ตาหุ่ย - หรือบางทีจะมาแต่ก็ไม่ทราบหรอกครับ. ผมจะถามท่านขุนกินนรแมนดูดีกว่า.
(พอตาหุ่ยจะเดินเข้าไปทางหลังศาล, ขุนกินนรแมนก็ออกมาจากห้องทำงาน.)

กินนร - อ้อ, ท่านขุน! ผมได้ยินท่านขุนถามหาราชกิจจาอยู่ไม่ใช่ฤา?

ประเคน - ขอรับ. ที่ศาลได้รับแล้วหรือยัง?

กินนร - ยังขอรับ. ที่จริงออกจะมาต่ำกว่าปกติไปหน่อยหนึ่ง. บางทีจะเป็นเพราะรถไฟชุกชุกเมื่อก่อน.

ประเคน - เอ๊ะ! ชุกชุกอะไรกันขอรับ?

กินนร - ผมได้ยินว่าเดินไปชนควายเข้าตัวหนึ่ง เมื่อก่อนถึงสถานี कांगแตง, รถไฟตกรางต้องจัดการยกกันเอะอะอยู่.

ประเคน - เก่งมาก! ผมเป็นคนเคราะห์ร้ายที่สุดในโลกคนหนึ่งทีเดียว. นี่ถ้าไม่ใช่วันที่ผมอยากอ่านราชกิจจาเหลือเกินเช่นนั้น รถไฟมันก็คงจะไม่ปรานาต้องตกราง!
- นี่แน่ตาหุ่ย, งานใช้ใครไปคอยที่สถานีหน่อยเถอะ, แล้วก็พอราชกิจจาถึงรถไฟจะกให้เขารับเอามาให้ฉันให้ได้โดยเร็วที่สุดได้ไหมล่ะ?

ตาหุ่ย - ได้สิครับ. (ออกไปนอกศาล)

กินนร - ท่านขุนเร่งราชกิจจานักเพื่อเหตุอะไร, ผมทราบได้ไหม? เก่งจะได้ตราหรืออย่างไร?

ประเคน - เปล่าขอรับ.

กินนร - ถ้าเช่นนั้นจะได้เสนอยศหรือบรรดาศักดิ์อะไร?

ประเคน - ตรงกันข้าม! บางทีจะถึงกระป๋อง.

กินนร - อะไรอย่างนั้นเหลวหรือขอรับ?

ประเคน - ผมได้ทราบข่าวมาว่าเช่นนั้นแหละขอรับ.

กินนร - เอ๊ะ! เหตุไรกัน?

ประเคน - เพราะหลายวันมาแล้ว-ตั้งแต่แปดวันคิด ๆ กัน-คิงส์ออฟ "กรุงเทพ เดลี่"

ไปสัก... ได้แต่งงานสมรสแล้ว. ท่านซุนก็ไดเห็นอยู่เองแต่ไม่ใช่ๆ ?

ก๊นร -

ซอรับ. ผมได้เห็นแล้ว. ชื่อท่านซุนมียิมได้เวณในแพนกชาวทุ่งตั้งชาว
เขย่นไปจากโตเลมร.

ประเคน -

ก็ท่านซุนทราบไหมละ ว่าผู้ตั้งชาวของหนึ่งคือพมพนนที่โตเลมรคือใคร ?

ก๊นร -

ไม่ทราบซอรับ.

ประเคน -

ก็ใครเสียอกละ ? ก็คนนายเฉยว ฉลาดพูด, เนติบัณฑิตไม่รักความ,
ทนายไม่มีคนหาหนี้! ผมได้คอยตั้งเกตุกิจการของนายคนนั้นมานานแล้ว, เพราะ
ฉนั้นผมมีความรู้เรื่องตัวเขาอย่างพอ ๆ ทีเดียว. เขาถือว่าพหะเขาเป็นคนกล้า
กัญอยู่คนหนึ่ง. ในข้อพิพัตต์คดีฉนั้น, เพราะฉนั้นเขาได้เคยขอค้อย่านแล้ว
ว่า เมื่อใดตำแหน่งขัการว่างลงละก็ตัวเขาจะได้เข้ารับตำแหน่งแทนโดยแน่นอน
แต่เขาก็ได้พยายามอยู่เป็นเนืองนิตย์ ที่จะให้มตำแหน่งว่างเช่นฉนั้น.

ก๊นร -

ผมขอโทษเถอะ, แต่ผมไม่เข้าใจว่าเหตุใดเขาจึงจำเพาะจะมามุ่งหมายเอาตำแหน่ง
ของท่านซุนด้วย. ตำแหน่งขัการทอน ๆ ก็ดูจะเท่ากันไม่ใช่หรือซอรับ ?

ประเคน -

จะเท่ากันอย่างไรได้? นายฉลาดพูดเขาต้องการตำแหน่งที่ผมเป็นอยู่นี้โดยจำเพาะ
ทีเดียว, เพราะเขาไม่ต้องการที่จะย้ายไปจากโตเลมร. เขามักรักกิจส่วนตัว
อยู่ในเมืองนี้มาก, ท่านซุนก็ทราบอยู่แล้ว. แต่ท่านซุนคอยดเถอะ! ผมไม่
ยอมแพ้ง่าย ๆ คอกนะ. ผมก็มีมือพอที่จะจับปากกาเขียนหนังสือได้บางเหมือนกัน.
และมีปากพอที่จะพูดได้บางเหมือนกัน.

ก๊นร -

ซอรับ! แคอย่าเพ้อพูดเวณคอกว่า, เพราะตัวการมานานแล้ว.

(นายเฉยว ฉลาดพูด, แ่งตัวตามระเบียบมรรยาททนายความ, ถ่อม
เศียรเนติบัณฑิต, เดินมาจากทางข้างนอกศาล. ขุนประเคนก็คำนับอย่าง
วางบึ้ง. แล้วเดินไปเข้าประตูห้องที่หลังศาล.)

เฉยว -

ท่านซุนสบายค้อยคอกหรือซอรับ ?

ก๊นร -

ก็สบายค้อยอย่างเดิมและคุณ. เออผมได้ทราบเรื่องอะไรของคุณบ้างเล็กน้อย
หนอหน.

เฉลียว—

เรื่องอะไรกันซอว์ ?

กสินร—

เขารู้ว่าคนเก่งจะแย่งที่ของท่านขุนประเทศนี้ไม่ใช่ฤ ?

เฉลียว—

พุทโธ ! หากความจริง ๆ .

กสินร—

เขารู้ว่าท่านจะล้มปราศภายในไม่ช้าด้วยนะ.

เฉลียว—

เหตุแน่ล่ะซอว์.— เออ, วนหมกคกเริง ?

กสินร—

ต้องเริง.

เฉลียว—

เอ๊ะ ! นั้ตำราจรรยาหยดงานเสียแล้วหรือ, จึงไม่จับไม่กุมใครอีก ? หรือจับไปตั้งนายอำเภอแต่นายอำเภอปล่อยเสียหมด ?

กสินร—

หรือคนเมืองนี้จะกลับออกกลับใจกลายเป็นดีไปประทุษร้ายเสียหมดก็อาจเป็นไปได้.

เฉลียว—

อย่าพูดเช่นนั้น ! ผมใจหายนัก. ถ้าคนพวกนี้เป็นดีไปเสียหมดแล้วพวกทนายความจะหาหนทางใดกันล่ะ ?

กสินร—

ซอว์จริงอยู่.

เฉลียว—

ถึงเป็นเจ้าศาลอย่างท่านขุนก็จะเดิยดิรนไม่น้อยเหมือนกัน.

กสินร—

ทำไม ?

เฉลียว—

ถ้าไม่มค้นรายก็ไม่มคค, และถ้าไม่มคคก็ไม่ตอ้งมศาล, และถ้าไม่มีศาลแล้ว จะมีเจ้าศาลไว้ทำไมกัน ?

กสินร—

ถูกแล้ว. แต่เวदानพระศรีอวรัยยังไม่ได้มาตรัส, เพราะณันเห็นจะยังไม่ตอ้งคิดก่อนใช้ระกรรมัง ? (หัวเราะ)

(นายกบ, พตเรื่อน, เดินมาจากทางนอกศาล.)

กบ—

(พูดกับชนกสินรแมน) ผมมาทันเวลาแล้วมิใช่หรือซอว์ ?

กสินร—

แกมธุระอะไรฤ ?

กบ—

อ้าว ! คุณจำไม่ได้หรือซอว์. ผมซอกบ.

กสินร—

ฉันขอให้แกเข้าใจว่า แกไม่ใช่คน ๆ เดียวในโดทนที่ซอกบ, เพราะฉันบอกให้คนทราบตักหน้อยจะดีกว่าว่าแกมาทันด้วยธุระอะไร.

กบ- ผมเป็นจำเลยในคดีทนายพิจารณาจนอย่างไรละขอรับ.

กีนนร- อ้อ ! อย่างนั้นๆ ? แก่ไม่ใช่หรือที่ตอ้งหาว่าทำร้ายร่างกายเจ็กเก๊า ?

กบ- ขอรับ.

เจ็ลยว- (พูดกับทนายกีนนร) ช่วยผมตามเคยนะ.

กีนนร- (พูดกับเจ็ลยว) อย่าวิตก. (เจ็ลยวไปนั่งเดี่ยวข้างหนึ่งและแกงต๋อทำเป็นคิด
หนึ่งตั้งอยู่. ทนายกีนนรจึงพูดกับนายกบต่อไป.) เออ, นัน, นายกบ, แก่
ทนายแล้วอ้อ ?

กบ- ยังไม่ขอรับ. ตอ้งมีต๋อหรือขอรับ ?

กีนนร- ถ้าไม่มีทนายแก้คดีตรงไม่ว่ ด้วยนะ.

กบ- ตายโหง ! กัดนายนะเขาว่าจ้างทนายไหนละขอรับ ?

กีนนร- เป็นเคราะห์ดีของแกแล้ว, ไม่ตอ้งไปไหนไกล. พระเณรนายเจ็ลยว ฉลาดพูด,
เนตบณตอ้งผมขอเลี้ยง, ยอมนแล้ว.

กบ- คนไหนใช่ใหม่ขอรับ ?

กีนนร- นันแหละ. - คุณฉลาดพูด, ผมขอท้าดูความไหวคนหนึ่ง.

เจ็ลยว- (พูดอย่างห้วน) ผมเสียใจ. มัชรระมากเหลือเกิน.

กีนนร- ช่วยดีกรายไม่ได้ๆ ?

เจ็ลยว- ผมเสียใจ !

กีนนร- (ทำเสียงจ้วงวอน) นันกว่าเห็นแก่ผมเถอะ.

เจ็ลยว- ท่านทนายพูดอย่างนั้นผมก็เสียใจจนวอนไม่ได้ ! (พูดกับกบ) มีเรื่องอะไรกัน
ต๋อ นาย ?

กบ- ผมจะเล่าให้ฟัง. ผมเกิดมปากเสียงชนกับเจ็กเก๊าเจ้าของก กซอป, แล้วผม
ก็ดัยเอาหมื่นเขาทหนึ่งเท่านั้น, มันกรอ้งเอ็ดกระโรใหญ่ให้ตำรวจจับ. พอ
รุ่งเช้าเขาพามาตั้งศาล, ผมขอประกันตัวเองไปครั้งหนึ่งแล้ว, วนหนึ่งวนหนึ่ง
พิจารณาใหม่.

- กัณนร- เป็นคตทชาจะแกได้อย่างงั้นกะคุณเจตยว.
- เจตยว- จรงอยู่, มีหนทางทจะกตวแกคตไดบาง. เขาเถอะนายกบ, เป็นอนตกตง,
นัจะรับขระของแก.
- กบ- ขอบใจมากขอรับ. นายจะคองประสงคคำบ่วยการลักเท่าไร ?
- เจตยว- โดยปรกคณนวกเรยกเขาหำรขยบาท-
- กบ- เด็กกัณ ! สมยคมคตตรางตะ, (หันไปจากนายเจตยว)
- เจตยว- ขำกัณ ! แกไม่รอพงฉนพุดให้คตคณนะ. ฉนชอบหน้าแก, รูด้ถว่าพอเห็น
เขาถูกอชฌมาศัย. เพราะฉนฉนวนควแกฉนขอเพียงยธัมบาทเท่านั้นแหละ.
- กบ- อะไรถยังธัมบาทเทยวหรอนาย ? พุกไซ้ ? นัแน, นายเห็นเศอควณใหม่ ?
สมเสยเงินให้ชางคตเศอธัมบาทถองด้ตั้งเท่านั้นแหละ.
- เจตยว- กัแต่อย่างไรละ ?
- กบ- กถาเลอทสมจะไซ้ไปไดอกคงหาหกับ สมยง ขอได้เพียง ๑ ธัมบาท ถองด้ตั้งถัก,
เหตุไรสมจะมายอมเสยธัมบาทขอปากของนายทสมไซ้ไม่ได้เตย.
- เจตยว- กัแกจุใจจะให้เท่าไรละ.
- กบ- หำบาท.
- เจตยว- ดัธำบาทเถอะ.
- กบ- เขาเถอะ, สมยอมชนให้เป็นเจตบาท.
- เจตยว- เขาเป็นธัมบาทเถอะหน้า, จะได้ไม่คองทอนแทนให้ธำบาท.
- กบ- ไม่ธำบาทอะไรเตย. สมควักเงินบาทให้เจตบาทกัจบกัณ.
- เจตยว- กัควักชนบควไยเตยธัมบาทมิง่ายกจ่าจ่า ?
- กัณนร- แกกยงจะมวเกยงชนไปอกได้น. ฉนบชกแกถ้าว่านายคณนเขาเป็นนคณนคต
อย่างมชอเสยงด้าคณน ๑ ในกรุงสยามเทยวนะ.
- กบ- ถาเชนนกคตกตงขอรับ. (ควักชนบควยให้เจตยว)
- เจตยว- ขอบใจ. แกไม่คองวคกอกค่อไป.

(ชนประเคนคัส, ถ่มเต๋อครุยเต๋อ, เค้นออกมาจากทางหลังคัส, และ
ตรงไปนั่งท.)

กีนนร- ถึงเวลาคัสจะเบ็ดเต๋อ นายกบแกไปนั่งคอยอยู่ข้างโน้นก่อน เมื่อดั่งคัสแกจ้ง
จะเร่ยก (กบหลุดไป) ตาทุ้ย ตาทุ้ย!

ตาทุ้ย- (ซานข้างในโรง) ขอรบ ! (ออกมา)

กีนนร- คัสจะเบ็ดเต๋อแล้ว, ทำไมไม่มาประจักษ์ ?

ตาทุ้ย- ผมยืนอยู่ทปักกระคูนเองขอรบ.

กีนนร- ประคไม่ไซทสำหรับเกย่น. เป็นทคนเข้ออกต่างหาก.

(ผู้พิพากษาออกนั่งบัลลังก์, ค้อพระโทะระคัสต้วราชสภานคัทงกกลาง,
หลวงอินทปโมหานางข้างขวา, หลวงพรมปฤษณานางข้างซ้าย.)

โทะระ- ฉะฉะฉะสำหรับพิจารณายุดองเร่อง. (ฉะฉะหลวงอินทปโมหากระซิบกับ
พระโทะระคัสต้ว, และพระโทะระคัสต้วพยักหน้า.) ขอรบ. เข้าใจเต๋อ

(พูดกับอัยการ) คุณหลวงอินทปโมหาว่ามีธุระคัสคณคัจะค้องเข้าปกรุงเทพ
เวดบาบายฉะฉะ, เพราะฉะฉะฉะค้องขอเต๋อการพิจารณาคัสคั ๑ ไปอีกเจ็ดวัน
ฉะฉะ ฉะฉะ ฉะฉะ ฉะฉะ
ฉะฉะจะเป็นการเต๋อฉะฉะคองท ๕

ประเคน-

โทะระ- ผมเสียใจ. แต่เป็นความจำเป็นจริง ๆ.- เร่ยกคัสคั ๑!

กีนนร- พนักงานรักษาทะอัยการโจทก์, นายปบจำเตย.- นักการ, เร่ยกนายปบ
จำเตย

ตาทุ้ย- นายปบ !

(อ้ายปบ, มีตำรวจจกรรคณ, เข้ามายังคัส, ไปนั่งที่จำเตย.)

ปบ- ผมขอประทานทนายขอรบ !

โทะระ- อย่าอึ้งนัก ! แกช้ออะไร ?

ปบ- ช้อปบขอรบ

โทะระ- อ้อ แกไซใหม่ทเขาเร่ยกกันฉะฉะปบ ?

ปบ- ก็เห็นจะไซ้ฉะฉะมั่งขอรบ. แต่ผมค้องขอประทานความกรณาคัด้วยเถอะ ขอรบ,

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

តែតា—

อย่าออกไปนอกรั้ว ! ส่วนนายทแถมจะต้องการ -

ປັບ -

ถ้าได้เท่าไม่วังเกยจ, ผมอยากจะขอประทานให้คิดเงินเดียวกันทีเดียว เพราะ
ผมก็คิดตารางมาได้เดือนหนึ่งแล้ว, เห็นว่าเพียงพอกับค่าทรัพย์สินต่างค. ๓ ที่ผม
แย่งชิงจากยายมี-

តែតះ—

บอกว่าอย่าอึ้ง ! ศาสตร์ไม่หนวก, เป็นแต่หนวกหู แก่ต้องการทนายเถา ?
ได้ ! ศาสตร์จะจัดหาให้. นายเฉียดว อดตาย !

๔
เฉลียว—

(ลูกขนยนคานับ) ครอบ !

តែតះ—

คัดทราบความสามารถและโวหารของท่านยอดเยี่ยม เพราะฉะนั้นขอมอบให้
ท่านเป็นทนายแก้ต่างจำเลยฉัน การทหดวงอินทปญหาได้ขอเตือนคนนอก
ไปอีกเจ็ดวันจะให้โอกาสแก้ทนายเพียงพอที่จะใช้วิจารณ์ฎานใดที่ตรงหา
ทางแก้คดีได้โดยเรียบร้อย.

ປບ-

เอ๊ะ ! เราจะเดอนกำหนดพิจารณาออกไปอีกหรือชอบ ?

โถงละ-

มเหตฺจาเนนทศาคะพิจาณาคคฺชองเกในวณฺโณไมใด, ทองเตอนไปอกเจตวน

ປບ-

พอรู้ ! ได้เท่าไรก็รีบนำเงินไปฝากธนาคาร. เดือนถัดมาคงได้,
คงจะเป็นครั้งที่ ๔ ! ไม่ให้ติดขัดอย่างนี้ ให้อายุยืน !

ໂຕທະ—

นายฉลาดพบ, ศักดิ์ต้องขอเตือนให้ท่านเตือนลูกความของท่านว่าให้ระวังวาจา
น้อย. ขอให้แข็งแรงจำเลยเข้าใจว่า ในศาลนี้ตายหาไม่ได้.

ປະ-

ก็ไม่ว่ากัน ^{๑๑} แต่ ^{๑๒} จะ ^{๑๓} ได้ ^{๑๔} ม ^{๑๕} เขา ^{๑๖} ไป ^{๑๗} ตาย ^{๑๘} โหง ^{๑๙} ใน ^{๒๐} ราง ^{๒๑} อย่าง ^{๒๒} นั้น ^{๒๓} ฤา ?

อินท-

ท่านอธิบดีท่านได้บอกแล้วว่าไม่ใช่หรือ ว่าไม่มีใครต้องการให้เกตตายโดย
อาการใด ๆ ทั้งสิ้น. ไม่ว่าเกตตายนั้นจะประเภทโง่หรือประเภทห่า.

WSHM-

อีกประการหนึ่ง, ศาสตร์ความรู้ความถนัดของตัวแก่มากจนนายเลื้อไป, เพราะ
ฉะนั้นไม่ปรากฏว่าอะไรพิพากษาคดีของแกไปโดยด่วน ซึ่งอาจทำให้แกไม่ได้
รับความยุติธรรมอย่างเต็มที่.

ປັບ

แต่เคยวางแผนไว้บ้างไหมที่จะไปตรวจดูว่า การดำเนินงานของเราจะไปได้ดีหรือไม่ ? ผม
คิดว่าระหว่างพิจารณาถึงเดือนหนึ่งแล้ว, ยังจะเอื้อเฟื้อพิจารณาถึงคุณ

ไปจริงไว้ในตารางอีกเท่าไรก็ไม่รู้.

โลละ-

คาดว่า เมื่อแก่ได้คิดตารางมาถึงเดือนหนึ่งแล้ว, การที่จะติดต่อไปอีกเจ็ดวันไม่เห็นจะอะไรร้ายอะไร.

อินท์-

ในตารางแก้มท่อนสับาย, มีชาวกันอ้อมหน้าดำราญ.

พรหม-

ออกจะสับายกว่าบ้านของแกเองเสียอีกน่ะ !

ป๊อบ-

พุทโธ ! คาดยังไม่เคยคิดตารางจึงได้พูดเช่นนั้นได้.

โลละ-

จริงอยู่. คาดยังไม่เคยคิดตาราง, แต่คาดว่าได้เคยไปตรวจตารางหลายคราวแล้ว, เพราะฉะนั้นคงพอจะทราบได้ว่าสับายหรือไม่สับายเพียงไร.

ป๊อบ-

พุทโธ ! ให้ท้ายโง่ตายห่าดี !

โลละ-

อ้ายเด้อป๊อบ ! คาดได้บอกแล้วไม่ใช่หรือว่าจะอนุญาตให้แกตายไม่ได้ทั้งโง่และหาในศาลนี้.

เฉลียว-

ผมต้องขอความกรุณาแทนจำเลย ผมต้องถูกเดือนคดีมาหลายครั้งแล้ว, จึงเป็นธรรมดา อยู่เอง ที่จะต้องรู้จักต้องการ ที่จะให้คดีพิจารณาแล้วเสร็จไปโดยเร็วที่สุดที่ศาลจะกรุณาให้แล้วไปได้. แต่ในส่วนตัวกระผมเองขอประทานเรียกว่า การที่ศาลจะให้เดือนการพิจารณาคดีนี้ออกไปอีกเจ็ดวันนั้นไม่เหมาะสมเลย-

ป๊อบ-

เฮ้อ ! พ่อคุณ ! ยังงั้นดี ! ช่วยเป็นปากให้สัตว์ผู้ยากบ้างดี.

เฉลียว-

อย่าส่อ !- ผมขอเรียนศาลว่า, วันจันทร์หน้าผมจำเป็นจะต้องไปว่าความที่ศาลเมืองนครโคมตอย, เป็นคดีสำคัญที่ได้รับรองไว้แล้ว, จะทั้งไม่ได้

โลละ-

ถ้าเช่นนั้นเดือนออกไปสิบห้าวันจะเหมาะสมไหม ?

กัณนร-

ผมขอเรียนว่า อีกสิบห้าวันจะถึงสงกรานต์ข้า, เป็นเวลาที่ศาลปิดสามวัน,

โลละ-

ถูกแล้ว. ถ้าเช่นนั้นให้เดือนออกไปอีกสามสัปดาห์.

พรหม-

ไม่เหมาะสม

โลละ-

ทลไม่ละคุณทลว ?

พรหม— เพราะอีกสามสัปดาห์จะถึงกำหนดเวลาที่ผมจะไปหัวหิน. ผมได้รับอนุญาตไว้
แล้วให้ตาพรกรักษาตัวมิกกำหนดหนึ่งเดือน.

โลละ — อ้อ! ผมลืมไป. ถ้าเช่นนั้นคงต้องเตือนคุณไปพิจารณาต่อเมื่อคุณหวนกลับ
มาจากหัวหิน.

ป๊อบ — แปลว่าเตือนไปรวมเบาะเสร็จเท่าไรกันขอรับ?

โลละ — อีกสองเดือน.

กัณนร — อีกสองเดือนก็จะถึงเวลาที่ศาลเปิดฤดูร้อน.

เกลียว — ลูกของท่านชน. ถ้าเช่นนั้นเตือนไปจนศาลเปิดใหม่ก็ได้. ผมไม่ขัดข้อง.

ประเคน — ผมก็ไม่ขัดข้องเหมือนกัน.

ป๊อบ — ผมขัดข้อง — ขัดข้องมากทีเดียว.

โลละ — ไม่มีใครได้ถามความเห็นของแกเลยทีเดียว. การอื่นนี่แกไม่ คอง มี เสียง
อะไรด้วยเลย.

ป๊อบ — ก็ผมเป็นผมหน้าทตตตรงไม่ใช่ญา?

โลละ — ลูกทีเดียว! ไม่มีใครอยากแย้งหน้าทตตของแกเลย. — คำรวจ, พาดำจำเลยไป.

ป๊อบ — (ขณะที่ตำรวจลากตัวไป) แล้วกันนะดี! คุณนั่งสบายอยู่บนบัลลังก์ไม่
เห็นอกถึงตัวผู้ยากบ้างเลย. คนอะไรอย่างนี้ไม่รู้จักมีความกรุณาต่อผู้ยาก—
(บันเร่ยจนหายเข้าโรงไป)

โลละ — หนวกหฬัก! — คดีเรื่องที่ ๒.

ประเคน — ก่อนที่จะเริ่มคดีที่ ๒ ผมขอประทานความ กรุณาให้ ท่าน อธิบ ค มี มัญชาถาม
นักการสักครั้งหนึ่ง ว่าได้ใช้ใครไปรับประทานหนังสือราชกิจจานุเบกษาหรือยัง?

โลละ — นักการ!

ตาหุ่ย — ขอรับ.

โลละ — ท่านชนประเคนคิดตามว่ากระไรแก่ไฉนใหม่?

ตาหุ่ย — ผมได้ใช้นายท้อมบุตรชายของผมไปคอยรับอยู่ที่สำนักงานแล้วขอรับ.

โลละ - ท่านชนจะต้องการอะไรอีกขอให้อ่านด้วยดีเดี๋ยวนี้, แล้วคำจะได้ดังมีพิจารณา
ณาคติ ๒ คือไป.

ประเคน - ไม่ต้องการอะไรอีกได้ขอรับ.

โลละ - ถ้าเช่นนั้นเรียกจำเลยในคดี ๒ คุณหมอนให้ประกันตัวไปไม่ใช่ฤ?

กินนร - ขอรับ. แต่พินัยมาคอยอยู่แล้ว. - นักการ, เรียกนายกบ.

ดาทุย - นายกบ!

(นายกบมาสู่ศาล, คำนับศาล, แล้วไปนั่งเก้าอี้จำเลย, เคียงนาย

ฉัตรพด.)

โลละ - เมื่อพิจารณาจนครบถ้วน, จำเลยให้การภาคเสธไว้, เพราะฉะนั้นจะต้องฟังพยาน
ฝ่ายโจทก์. ท่านชนประเคน, จะเบิกใคร?

ประเคน - ผมขอรับประทานเบกจนเถา. ผู้เป็นเจ้าทุกข์ในคดีนี้.

โลละ - เรียกจนเถา.

ดาทุย - จนเถา!

(จนเถาเข้ามาสู่ศาล)

เถา - (เมื่อผ่านนายกบ) ข้ายตยา! ข้ายหนาตั้งตง!

กบ - ขยะ! ข้ายเจกขอปรีย. อยู่ด ๆ ก็คำให้ได้

โลละ - หยด! หยดทนท์! แกมาคำกนในคำตงได้ฤ? ในทณมนคนเคยวทมอ่านาจ
กล่าวคำมรตวาได้.

เถา - ไตเทตมาก. ข้ายกบมงเคมทขอตบ. ปากมงกข-

โลละ - หยด! ฌนไม่้อยากฟังเสียงเกอ์ ฌนกว่าฌนจะถามแกในคอกพยาน!

กบ - (ยกมือไหว้) เออ! เจ้าประคุณ! ขนามมนเดียวบางจิงจิด.

โลละ - ฌนบอกวให้แกหยดพดแล้วไม่ใช่ฤ?

เถา - ข้ายซากหมามงกมเคมท-

โลละ - บอกวไม่ให้พด! นักการ!

ดาทุย

ขอรับ.

โลละ

ก่อนไปถ้าใครพูดได้ออกไปจากศาล.

(จนเฝ้ากับนายกับพดพรหมกัน, และพดอย่างเร็ว.)

(พดพรหมกัน)
เฝ้า
กับ

ถามโลละได้พอออกจากศาล ? อ้าวไม่ได้เป่งภพมากเลย. อากบมัน
พดคงเดียวแท้ ๆ, ฝ่าละ !
ได้ผมไปเสียยกยด ! ไม่ทักขเลย ! แต่ทักท้อยเจ้าเกามันพดเข้ดตะโรค
เดียว, พบผัด !

(บดินดาทุย, จนเฝ้า, นายกับ, พดพรหมกันคน.)

(พดพรหมกัน)
ดาทุย
เฝ้า
กับ

ท่านห้ามแล้วทำไมให้ของกยจะจนของ. อ้ายเจก, อ้ายต้นคาน !
ดอขอตดตดได้หาเอา, อ้ายดยา, อ้ายฉบหาย นิภาไซ้ !
อ้ายผเปรต. อ้ายกามมนุษย์. อ้ายหมาไม้แต่ อ้ายแร้งถามหา !

(ต่อไปจนเฝ้า. นายกับ. ขุนประเคน. นายฉาดพด, และพระโลละคำศรั
พดพรหมกัน, คางคนต่างตะโกนจะให้ถบเลี้ยงกัน, จนต่างคนต่างเหนื่อย.)

(พดพรหมกัน)
เฝ้า
กับ
ประเคน

ดอขอตดตดเลี้ยงเข้ดคด, ดอขอตดตดเลี้ยงดงพดได้พดเอาตามใจ,
ไม่เก่งใจโค. พดเหมองนกเหมองกาเหมองหมาเหมองหมู, อ้ายหน้า
ตงตง อ้ายคงดยาอปปิ, อ้ายคงอย่างนโคมยให้ม่งมาเกก, เปื่อง
ขางดก, กิงเดียวกัหาคงกอนใจ, อ้ายฉบหายตายทอง !
อ้ายเจกมิ่งไม้คอกกำเรบตงเลี้ยงอั้งไป, ทนเหมองไทยไมไซเหมองจน,
จรมำทำจองหองไซโคเน, พบผัดอ้ายเฝ้า, จนชนม่งขอเลี้ยงกไม่เบ
คน, ขอเหมองหมา, แดวกประพุดเหมองหมา, ม่เลี้ยงกคแต่เฝ้า
อั้งไปไม่เห็นเป็นเรองอะไร. อ้ายกามมนุษย์, อ้ายเดรฉาน.
ผมคองขอให้ทนายจำเลยห้ามปากเลี้ยงของจำเลยเลี้ยงบ้าง. เพราะดไม่
เป็นการด่มควรเตยทมากถ้าวผรตวาทคอพยานของผมนั้น. นับว่าเป็น
การเลี้ยงระเบียนคำตออย่างขงทเดียว.

(พูดพร้อมกัน)

เกลียว - ผมต้องขอให้อยการห้ามปากเตี๋ยงของพยานของท่านเตี๋ยบบ้าง, เพราะไม่
 ด้มควรเตี๋ยงที่จ่มากด้าวก้าหยาบคายค้อถูความของฉม. ดูชาคความ
 เคารพค้อศ้าตเบเื่อ่นมากทเตี๋ยว.

โลละ - ดูเอาดี! เถ่ถอทนจรั้ง ๆ! ทเตี๋ยว! เตี๋ยงช้กกระท้กราวกับโรงฆ่าหมู.
 ไม่ใช้ศ้าตหดว. ทงอัยการทงทนายจ้เตี๋ย, ทงพยานทงจ้เตี๋ยค่างคน
 ค่างคระเบ่งเตี๋ยงช้งกันเช่นใครจจะทนได้!

- (ตอนทพูดพร้อม ๆ กัน, ฉเป็นค้วตครค้องช้อมให้ค้องจรั้ง ๆ เตี๋ยงค้อง
 พยายามล้งเตี๋ยงของค่นให้ กตบเตี๋ยง ค่น อื่น ๆ. ความ ประสงค์ ค้องจจะให้
 เตี๋ยงช้งช้งเื่อทศ้าต, เพราะค่นนถงหากว้าจ้จ้ค้พคข้างบ่นนไม่ได, คว
 ด้จจะนถพคอะไร ๆ ช่นเองก้ได, ฉ้าคญค้องพคพร้อม ๆ กันเรื่อไปล้ก
 ครุท่งเท่าน. คอเมอช้บคฉัพพาคษาคบ ค้ระจ้งหยคพคทงหมด)

โลละ - (คบค้ระ) หยค! หยค! หยคท! เจกเก้า, แกจจะหยคพคหรือจจะไปนออกศ้าต?

เก้า - หยคพค.

กบ - กตบเตี๋ยว.

โลละ - แกก้เหมือนกัน. จจะหยคพคหรือจจะไปจากศ้าต, เตี๋ยกเอา.

กบ - ฉมเตี๋ยกเอาไปคระชอรับ.

ประเคน - ช้ะ! จจะได้อัยฎา? แกจจะไปเตี๋ยกอนทคคควนจฉนยได้อัย?

โลละ - ถูกค้วแกไปไม่ได้, ค้จจะพคกไม่ได้เหมือนกัน.

เกลียว - ผมค้องขอความกรุณาค้อศ้าต, ขออนุญาตให้จ้เตี๋ยพคกับฉบบ้าง, หาไม่
 ฉมก้จจะแกกคไม่ได้.

โลละ - ขอนนเบ่นทเขาจ้กนช้อยเตี๋ยว. - เจกเก้า, เขาคอก. (จ้นเก้าเขาไปช้นใน
 คอกพยาน) แกช้อไร?

เก้า - ช้อเกาช้อคบ.

โลละ - นามล้กค?

เก้า - ไม่มีขอรับ.

โลละ - นามแซ่ก็ได้. แซ่อะไร ?

เก้า - แซ่จขอรับ.

โลละ - แซ่อะไร ?

เก้า - แซ่จ.

โลละ - ตั้งกตใคร ?

เก้า - ไม่ได้กตใครขอรับ.

โลละ - ไหมงคับรัฐบาลไหน ?

เก้า - ไม่ได้ขอรับ.

โลละ - ออวะ ! - เขาเถอะ, นั้นจะจดว่าคับคัมสยามห๊ะ ?

เก้า - ไม่ได้คับคัมสยามขอรับ. กำหนดไหมงคับกณ.

โลละ - เออ ! เข้าใจแล้ว. แซ่พะอะไร ?

เก้า - ข้าไม่ได้ชื่อชพ, ข้าชอหม่น.

โลละ - ไหมไร ! แกทำอะไรกัน.

เก้า - ช่อ ! ผมมีโง่งกุกชอปปชอรับ.

โลละ - เกี่ยวข้องกับโจทก์จำเลยอย่างไรบ้าง ?

เก้า - เมื่อก่อนชอหม่นกับจำเลย, เหลียวฉวนโกธกันขอรับ.

โลละ - ไหมไร, แกเป็นญาติพี่น้องกับเขาหรือเปล่า ?

เก้า - ไม่ได้เบ้งขอรับ.

โลละ - ไหมแกเล่าให้คำตฟังทหรือ, ว่าเหตุใดเกิดชวนอย่างไร ?

เก้า - ผมมีกุกชอปปชอชอชอ, เป็นทต มั่งไปไม่ขาด, มั่งกับชาวต๊ตๆ อย่าง
หัวหงต, มั่งไปมาก ชอปปใจมากๆ ทุกคง.

กูป - ไหมจริงเถย ! ช่างหนัควันมาพูดอวดกับคำตได้. ความประพฤติกของควททำ
ค่อผไปกินทโรงกุกชอปปชอชอ, หยาบคายเตี้ยยังกว่าความประพฤติกของ
หมาควทหนึ่ง. กว่ำนน - เสวกว่าหมา๒ตัว, เสวกว่าหมา๓ตัว, เสวก

กว่าหมา & ตัว, เดวกว่าหมา & ตัว, เดวกว่าหมา -

โลละ -

หยุด! ถ้าแกจะมานั่งไล่กระแสนหมาที่ตะตัวๆ อยู่เช่นนี้, พรุ่งนี้ก็ไม่จบคดี.
ผมไม่พูดอีกอะไร.

กบ -

โลละ -

พยาน, ให้การต่อไปสิ.

เก้า -

นายกบจำเลยเป็นคงที่เคยไปทักท้วงของกิมมิดม่อๆ.

กบ -

เคยไปเล่มมอทุกวันนี้มาแล้ว. และได้เคยเอาทุนทรัพย์ไปจำหน่ายที่ดินแล้ว
หลายร้อยหลายพันบาท.

เก้า -

อ้าว! ไปเสียงี้หลายร้อยหลายพันบาท. ไม่จริงเลย, อ้อ! ไปทักท้วง, แค่อ้าง
เครื่องหลอมน้อยๆ เองเท่านั้น.

กบ -

ไม่จริง! อ้อ! เครื่องหลอมน้อยๆ เองเท่านั้น.

เฉลียว -

ถูกแล้ว. ขอนฝ่ายจำเลยจะอ้างความจริงให้ศาลเห็นได้.

โลละ -

เชอแล้วนายฉลาดพูด. แต่ต้องขอให้พยานโจทก์ให้การเสียให้จบก่อน.

เก้า -

จำเลยเป็นคงเดิมที่มาก. ทำความเดือนร้อนแก่กิมมิดม่อๆ พอเข้าไป
ถึงออกต้องคดีโกงเอ็ดคิโระ “บ๊อย! บ๊อย! กาแฟ!”

เฉลียว -

ก็เรียกกาแฟไม่เห็นมีผิดอะไรเลย!

เก้า -

พอเอากาแฟไปให้. ออกต้องคดีโกงอีก: “บ๊อย! บ๊อย! นางฉ้อพิมพ์!”

เฉลียว -

เขาก็อยากว่าชาวคราวประจำวันบ้างนี่สิ.

เก้า -

พอเอานางฉ้อพิมพ์ไปให้เฉลียว, ออกต้องคดีโกงอีก: “บ๊อย! บ๊อย! กิฉาน
หมากตุก!”

โลละ -

อะไร? เต้นหมากรุกคนเดียวได้ฤๆ?

เก้า -

เตงทีไหนขอฉบับ. อ้อ! เขาต้องกินน้ำตาลหาค.

กบ -

กิมมาของตอมันตั้งกระปรกออกปานนั้น, ใครจะนั่งลงไปได้!

เก้า -

อย่างนั้นแหละขอฉบับ. อ้อ! เอานางฉ้อพิมพ์ไปอ่านเสียคงเดียว, แล้วเขาก็กิฉาน
หมากตุกไปตองกินน้ำตาลเสียคงเดียว, คงอึ้งๆ ก็ไม่มีนางฉ้อพิมพ์อ้าง, ไม่มี
หมากตุกเตง, บางคนเตงคือเตม, อากบก็ต้องว่าหนวกหู ใด ๆ เลยดิอา

ต่างคงต่างเลี้ยงไป. ก็ผมขาดทุนลงไปทุกวัน ๆ. ในที่สุดเหลือแต่อาภรณ์คนเดียว
ที่ไปโดนก็ กษัตริย์ของกัม, แล้วยังมีหน้าทำให้กัมหลบคดีถึงตอนคนเดียว,
ไซ้ก็เลี้ยงนามังพาดเทศ.

กบ-

ก็แต่งโคมนอนนอนมันเข้าตาชัวทำให้เสียสายนะ.

เกา-

อย่างนั้นขอรับ, ผมจึงทางอย่างไรได้. ก็ผมก็ว่ากระอาภรณ์ว่าขอให้อำมาตย์ไป
ทวงเถอะ. ซึ่งมาถึงทวงออกของจะหนีหายตายหอง. ก็ผมก็ไปจับมาอาภรณ์,
แล้วอาภรณ์ก็โกร. อ้าวไม่ไป-ไม่ไป. อัดโกงเอ็ดคิตัดต้นคิตัด. ก็ผมให้อำมาตย์
ให้ไปออกเลยเอาบางต๋ยเม้งแก้วคาพอมแพม !

โลละ-

เมื่อจำเลยต๋ย-เอี้ยต๋ยเถอะ, มีใครเห็นบ้างหรือเปล่า ?

เกา-

บ่าวขอรับ. (เอ็ดยอหัวเราะ) ดอหัวเราะทำโต ? โคจี้เห่งอติได้. เพราะ
อทำคงไปหมก เที่ยวนั่น !

โลละ-

แก้ข้อการคำทำชวัญญา ?

เกา-

เห่ทีเดียว ! ก็ผมขอรับมีทางทำโดยยาก.

โลละ-

พอแล้ว. แกไปนั่งได้. (จันเกาไปนั่งท่าข้าง ๑) จำเลยจะว่ากระไร ?

กบ-

ผมขอเรียนว่าเจ็กเกาได้ประพฤติดมชื้อของเขาคือเดียว, คือประพฤติดเหมือน
หมา-เดวกว่าหมา-

โลละ-

ชื่อนั้นแกเคยได้กล่าวแล้วว่า, เพราะฉนั้นไม่ต้องกล่าวซ้ำอีก. แกไม่มีอะไร
อื่นที่จะกล่าว ?

กบ-

ผมขอจะพูดขอรับ, แต่ท่านเนติบัณฑิตทนายของผมท่านว่าอย่าให้ผมพูดเลย,
จะขยายชเทอ, ท่านว่าท่านจะพูดเอง.

เอ็ดยอ-

จำเลยหมายความว่าขอให้อำมาตย์แทนขอรับ.

โลละ-

ก็ตามใจดี.

เอ็ดยอ-

ผมขอประทานขแจ้งว่า คำที่จันเกาเบิกในศาลว่าจำเลยได้รับประทานเครื่อง
ดื่มแต่เพียงอย่างเดียว, ไม่จริง. ที่แท้จำเลยได้รับประทานถึงเจ็ดอย่าง.

เกา-

เจ็กอย่างยังได้ ?

เครื่องดนตรีอย่าง ๗.

โลละ- ชอบกด ! ชอบกด !

เฉลียว- ดึงนิ้วโป้งความว่า. จำเคยได้รับประทานเครื่องดนตรีโรงกุกข์ของเงินเก้าวิน
ตะ ๗ อย่างทุกวัน. กล่าวคือ. ๑. กาแฟดำ. ๒. กาแฟปนนม. ๓. กาแฟเย็น. ๔.
นมโค. ๕. หยินเต. ๖. นาหวาน ๗. น้าเย็น.

โลละ- ถูกแล้ว !

เฉลียว- ผมหวังใจว่าได้แสดงให้ท่านเห็นแล้ว. ว่าการที่เงินเก้าวินใจก็ให้การว่าจำ.
เคยรับประทานเครื่องดนตรีอย่างเดียวกัน. เป็นข้อความคลาดเคลื่อน. เพราะ
ฉะนั้นท่านไม่ควรฟังถ้อยคำของพยานคนนั้น.

โลละ- อ้อ ! ท่านอยากถามจำเคยว่า จำเคยได้ทำร้ายร่างกายเงินเก้าวินจริง ๆ ?

กบ- ผมไม่ได้ทำร้ายร่างกายเงินเก้าวินอะไร. เป็นแต่ให้กินหมักหมนอยู่หนึ่งเท่านั้น.

โลละ- เพราะเหตุใด ?

กบ- เพราะเงินเก้าวินผมเพื่อขับไล่ออกจากโรงกุกข์. ผมจึงต้องบอingk.

โลละ- เงินเก้าวิน. แก่ไม่ได้บอกแก่ท่านเลย. ว่าแกได้พยายามใช้กำลังขับไล่จำเคยเช่นนั้น.

เก้า- ก็เมื่อผมบอกให้ไปเลย. ก็ไม่ยอมไปจะทำอย่างใดต่อระดับ.

โลละ- ก็ควรที่จะเรียกเจ้าหน้าต. ผู้รักษา ท้องที่จะถูก. แก่จะถือเอาอำนาจเป็น

กฎหมายเสียเองเช่นนั้นได้ฤ ?

เก้า- ใช่ ! อ้าวทำไมเป็นผลทั้งนี้ !

โลละ- แก่อย่าพูดผิดไปนะ ! ประเดี๋ยวฉันจะเอาแกใส่ตารางเสียฐานหมิ่นประมาทศาล
เดียวกันเอง !- ท่านอยากร. จะแถลงการ หรือจะยอมให้ฝ่ายจำเคยแถลงก่อน ?

ประเคน- จำเคยจะแถลงก่อนก็ได้. ผมไม่ขัดขวางเลยขอรับ.

โลละ- ถ้าเช่นนั้นท่านจะฟังจำเคยแถลงก่อน.

เฉลียว- (ตกลูกน้ำบนแก้ว) ข้าพเจ้าขอประทานความกรุณาต่อศาล. ขอได้โปรด
ฟังคำที่ข้าพเจ้าจะกล่าวต่อไป ในนามของจำเลย ณ บัดนี้. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็น
เกียรติยศมากที่ได้มาขึ้นต่อหน้าศาล ณ บัดนี้ เพื่อใช้สิทธิอันน้อยและ

โหวทอันอ่อน ของข้าพเจ้า แทนจำเลยผู้ต้องหาในคดีสำคัญนั้น. จำเดิมแต่
 ข้าพเจ้า ได้รับเกียรติยศ เป็นเนติบัณฑิตสยาม มาแล้ว, ข้าพเจ้า ได้ยึดถือทั้งสติ
 ปัญญา และโหวท ของข้าพเจ้า เพื่อช่วยเพื่อน มนุษย์ ผู้เคราะห์ร้าย ให้ได้รับ
 ได้รับความยุติธรรมอย่างบริบูรณ์ที่สุด ที่อาจจะหวังได้ภายในศาลหลวง คิด ๆ
 ไปก็เป็นที่น่าเสียดายจริง ๆ ที่ในโตกนั้นมีบุคคลบางคน, ที่มุ่งร้ายต่อเพื่อนมนุษย์
 มีใจอำมหิต ฤ็กัหายาบาบชา ทารณ รวบรวมชายอื่น, อันถืออำนาจเป็นธรรมะ,
 ปราศจากความเมตตากรุณาต่อเพื่อนมนุษย์ ดังจะเดวกรรม ความยุติภาพให้บัง
 เกิดโมหะจริต จะคิดไรก็วิปลาส ขาดความไตร่ตรองโดยทำนองคลองธรรม.
 ใจดำร้ายพวกนี้หน่อมอเล็กเบตเยยม, โหดเหี้ยมดุจควาสดรไปทำทรวาจาร
 โดยอาการอันปราศจากหิริ โอตปปะ !

เกา-

หาความแท้ ๆ ! ออวังไม่ได้ถูกผู้หญิงถึงเตือทไหนดะ, พับผาด !

โลละ-

เจ็กเกา, ออวัง !- พุดต่อไป, นายฉลาดพุด

เฉลียว-

นายกบจำเลยผู้เป็นเจ้านาฬสำคัญผู้หนึ่ง.

กบ-

(กระซิบดัง ๆ กับเฉลียว) เป่ล่าหะครับ ! ผมเป็นคนจุคโคมตามถนนเท่านั้น !

เฉลียว-

(พุดกับกบ) ออวังไปนะ ! (พุดกับคำดต๋อไป) จำเลยเป็นผู้มีหน้าทอนเป็น

ประโยชน์แก่ประชาชนชาวเมืองโตเลบริน, หาผู้ใดเปรียบเสมือนเหมือนไคยาก,
 เปรียบเหมือนมรรคเทศน์นำทาง ให้ผู้ทอင့်สัตย์จริงไปมาเดินสู่เคหะสถานได้โดย
 ไม่หลงทาง. แต่เป็นธรรมชาติของมนุษย์บถนย้อมจะมีความเห็นแก่ตัวมาก, เพราะ
 ธรรมชาติโหระจคจึงมตมตไปด้วยความฤ็กัยา, ไม่รู้จักคุณประโยชน์ของผู้อื่น,
 แลระบคคตออย่างเช่นจำเลยนี้ จึงมีได้มตมตเห็นความดีความชอบ. ขอให้คำคำ
 นี้คงเกิดชอบ. จำเลยเป็นผู้ที่สมควรได้รับความกรุณาของโตกมาก กว่าที่
 จะคงมาตคถอยในทอบอัยเป็นจำเลยในศาลเช่นนี้ จำเลยเป็นพอหมาย, มี
 บุตรน้อย ๆ ขยในผาออมถึงห้าคน-

กบ-

(กระซิบ) เมียผมยังอยู่หะครับ, แดวถูกผมกมกคนเดียวเท่านั้น.

เฉลียว-

(กระซิบ) แกอย่าสอด้สน่า ! (พุดดังต๋อไป) ลูกน้อยในผาออมถึงห้าคน.

จำเลยจำเป็นต้องหาเลี้ยงอยู่คนเดียว, ประหนึ่งว่าเป็นทงบตามารดาของทารก.

เหตุฉนั้นจึงต้องทำงานคงแครงจนค่าทุก ๆ วันไม่ได้ขาด-

กบ-

(กระซิบ) ผมทำงานแค่ค่าเวลาเดียวเท่านั้น, เพราะกลางวันก็ไม่ต้อง-

เฉลียว-

(กระซิบ) อย่าเด็ด ! (พูดดังออกไป) พระอาทิตย์พระจันทร์ย่อมเป็นพยานอยู่ว่า, จำเลยได้ทำการตามหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตภาพ อาบเหงื่อต่างน้ำทุกวัน

โลละ-

ซอห์นคำตเซอ, เพราะตั้งเกิดครบ - แตะกั้น - ของจำเลย ก็พอจะตั้งขึ้นฐานได้ว่าจำเลยเห็นจะไม่ใคร่ได้มีเวลาอาบเหงื่อ !

เฉลียว-

(คำนับ) ผมยินยอมยกคำตเซอด้วยคำที่ผมกล่าวแทนจำเลย. ถัดมากระทำการหนักเช่นนี้, เมื่อเสร็จกิจธุระมีเวลาว่างแล้วจะไม่ให้พักผ่อนหย่อนใจบ้างเลยทีเดียว ? เป็นธรรมดาคนเราต้องมีเวลาพักผ่อนบ้างในเวลาว่างงาน. เพราะฉะนั้นการทักจำเลยไปโรงกักขังของจำเลยในเวลาที่กระทำการกิจธุระสำเร็จแล้ว, จะควรคิดเห็นได้ตะเถา ? อีกประการหนึ่ง, ขอเชิญคำตเซอตั้งเกิดว่า การทักจำเลยไปโรงกักขัง, ก็มิได้ไปแจ้งแจ้งกรียาอากรหรือความประพฤติผิดเช่นอย่างหนึ่งอย่างใดเลย. จำเลยเข้าไปสู่สถานทักขังได้ไปด้วยเครื่องดื้อใจ, มีอาหารอันมีโอชารสต่าง ๆ และดูรบกวนอันเป็นฐานทักแห่งความประมาท. แต่จำเลยเรียกอาหารอันมีโอชารสอย่างไร ? เป่ตาเถย ! เรียกดูราเมรียคมให้มันเมออย่างไร ? เป่ตาเถย ! จำเลยเรียกกาแฟเท่านั้น. คำตเซอจะทราบอยู่แล้ว, ว่าถ้าสำหรับผู้ทำการงานเห็นจเห็น้อย. การรับประทานของที่ชก้างและบำรุงสมองเป็นของจำเป็น. จำเลยเป็นคนที่ไม่พอใจในการดื่มดูราเมรียอันเป็นฐานทักแห่งความประมาท, จึงได้เรียกกาแฟรับประทาน. แต่อาศัยความปรานีที่จะเอานะให้จึงได้, ใจก็จึงมิได้มีความกระตือรือร้นใจเลยในการทักกล่าวหาว่าจำเลยเป็นคนขเมา. และว่าจำเลยประพฤติตามแบบคนขเมา. ผมยังไม่ได้กล่าวเช่นนั้นเลย !

ประเคน-

เฉลียว-

คำปฏิเสธของใจทักเช่นนี้. เชื่อว่าคำตเซอจะเห็นเป็นของน่าหัวเราะอยู่บ้าง.

ประเคน-

(ลุกขึ้น. พูดอย่างเคื่อง.) ผมต้องขอประทานให้คำตบักับทนายจำเลย ให้ถอนคำใส่ความเช่นนั้น.

เฉลียว-

ผมขอขานุญาตแถมอีกคำไป.

ประเคน-

ผมต้องขอให้ถอนคำใด่ความเสียก่อน.

เฉลียว-

คำใด่ขออนุญาตให้ผมแถมแล้ว, ท่านอัยการไม่ควรที่จะแย้งผมพูดเช่นนั้นเลย
ทีเดียว.

โลละ-

ขอทีเถอะท่านขุน ! ขอทีเถอะนายฉัตรพูด !

ประเคน-

แต่คำที่ทนายจำเลยกล่าว -

โลละ-

คำใด่ไม่ได้จัดไว้, เพราะฉนั้นขอเอาเป็นยุติกัน, (ขุนประเคนคำนับแล้วตบหน้าบังเอิญยังไม่พอใจ) นายฉัตรพูด, แถมคำไปดี.

เฉลียว-

ผมขอประทานกล่าวว่า, ฝ่ายจำเลยมิได้มีความมุ่งร้ายหมายขวัญอะไรต่อใจทักหรือพยานของโจทก์เลย, แต่ตรงกันข้าม ฝ่ายโจทก์คงใจมุ่งจะให้รายค่าจำเลยเหลือเกิน. ผมทราบอยู่แล้ว, ว่าเป็นธรรมเนียมการยอมจะต้องปรารภเอาจำเลยเข้ตรงใจให้ได้, แต่ดูเป็นการที่เหลือเกินอยู่หน่อยถึงแก่กล่าวข้อความหาเรื่องชวร้ายมาบ้ายให้เกลือกความของข้าพเจ้า, เช่นหาว่า
เป็นคนขี้นมาตงนเป็นคน. จังอยู่, จำเลยได้ไปโรงกูกชอป่อนเป็นทนาย
ตุรามาเรียนทุกวัน. แต่ขอให้ศาลพิจารณา ดูว่าจำเลยไปทำอะไรบ้าง
ทนน ? จำเลยได้ไปโรงกูกชอปเพื่อบำรุงความกระดะอย่างเช่นคนอื่น ๆ

ประเคน-

ๆ ? จำเลยได้ไปเพื่อคิมตุรามาเรียนเช่นคนอื่น ๆ ๆ ? เป่จำเลย ! จำเลย
ไปทนนเพื่อหาความรู้, เหตุฉนั้นจำเลยจึงได้เรียกเขาหนึ่งชื่อพมพอนโดยทนน
(ถูกยชนคำนับแล้วพูดอย่างหน้าเฉย) ผมขอประทานอภัยต่อศาลในการที่
ต้องพูดต่อชนเช่นนี้. แต่เมื่อทนายจำเลยได้กล่าวถึงหนึ่งชื่อพมพอนทำให้ผม
นึกขึ้นได้ว่า. ราชกิจจากศาลได้มีบัญชาสั่งให้คนการไปเอามาหนึ่งไม่เห็น
ได้มา.

โลละ-

เฮอ, จัง ! ท่านขุนกินนร, นักการอยู่ไหน ?

กินนร-

นั่งอยู่ท่าในชอริบ.

โลละ-

ทำไมอยู่ ?

กนิษฐ-

โงกอยู่หรือ. (เรียก) ตาทุย ! ตาทุย !

ตาทุย-

(ตกใจตื่น. ตกไปตะโกนที่ประตูศาล.) นายทุย ! นายทุย !

กนิษฐ-

นั่นแกเรียกใคร ?

ตาทุย-

เรียกพยานครับ.

กนิษฐ-

ก็แกเองไม่ใช่หรือซอทุย ?

ตาทุย

ครับ. ผมเอง.

กนิษฐ

ก็ฉันเรียกแกอะไร !

ตาทุย

อ้อ ! ยังงัดดอกหรือครับ ? ท่านขุนจะต้องประสิดอะไร ?

กนิษฐ

ท่านขุนประเคนถามว่าราชกิจจาได้มาแล้วหรือยัง.

ตาทุย

มาแล้วดังกวใหญ่ๆ เห็นจะได้ครับ.

ประเคน

อว่ะ ! มาแล้วทำไมไม่เอามาให้ฉัน ?

ตาทุย-

เดี๋ยวนั้นเอามาส่งให้กำลังศาลชกพยานของท่านขุนอยู่, ผมกลัวว่ารอไว้ให้พยาน
เบิกให้เสร็จเสียก่อนจึงจะส่งให้ท่านขุน.

ประเคน-

รู้มากจริงๆ แกะก็ ! ส่งมานี้ ! (ตาทุยส่งหนังสือราชกิจจาให้ขุนประเคน,
และขุนประเคนรับไป นั่งตบตบอ่านต่อไป.)

เฉลียว-

ผมมีความเสียใจเป็นอย่างยิ่งมาก ที่ท่านอธิการพะเนาะเจ้าพะเนาะร้องเรียกหนังสือราช
กิจจานุเบกษาในเวลาหัวค่ำของผมนำมาดำเนินคดี, ทำให้ผมต้องชกไป
เพราะ ฉนั้น ผมขอ ประทาน กตเวทิต์โดยตั้งเขม พื่อให้จบ การแถลง ของผมโดย
เรียบร้อย. ขอศาลได้โปรดไต่สวนคดีให้เด็ด, บกคดีผู้ทรมานที่จำคุกและ
มีลักษณะและอุปนิสัยดั่งเช่นจำเลยนี้, ควรและหรือที่จะต้องมารับความอาย,
ต้องนั่งในคุกเป็นจำเลยในคดีอาญาเช่นนี้ ? เมื่อจำเลยตั้งใจไปหาวิชาแล้ว
ถูกคนเลวทรามอย่างเช่นจำเลยจับได้มิดได้ ด้วยอาการกิริยาอันทรนักร้ายกาจ
ราวกับพวกสุนัขเถาเถาเบียดเบียนฉัน, ใครเลยที่เป็นลูกผู้ชายจะอดทนได้ ?
จะให้จำเลยนั่งทนให้จำเลยทำร้ายข่มเหงเช่นเดียว โดยไม่ป้องกันตัวบ้างเลยที่
เดียวฤ ? ความกฎหมายทั่วโดยยอมให้ตกอยู่ว่า การป้องกันตัวเป็นสิทธิของ

บุคคลผู้มีอิศระภาพ. เพราะฉนั้นข้าพเจ้าเชื่อมั่นอยู่ว่าศาลคงจะประสำทความ
ยุติธรรมให้แก่จำเลย, และยกฟ้องโจทก์เสีย. (คำนับแล้วหนึ่ง)

โกละ - โจทก์จะแถลงคดีบ้างไหม ?

ประเคน - (บิณฑาธิกิจจา, วางฟาดตงกับโต๊ะ.) สิ้นเคราะห์ไปเถอะ !

โกละ - อะไรกัน ?

ประเคน - (ยื่นคำนับ) ผมไม่ได้เป็นอัยการที่นี้อีกต่อไปแล้ว.

โกละ - เฮ้ ! อะไรอย่างนั้นฤ ?

ประเคน - ได้เท้าไปรื้ออ่านตเองสิขอรับ. (เอกราชกิจจาไปส่งให้พระโกละศาลต)

โกละ - (อ่านราชกิจจาแล้ว, พุดอย่างแสดงกิริยา.) ผมมีความเสียใจด้วย.

เฉลียว - ผมก็ขอแสดงความเสียใจด้วย.

ประเคน - (ประชด) ผมชอบใจมาก. เพราะตัวคุณเองได้เป็นผู้นำแทนที่ผม !

เฉลียว - จริงหรือขอรับ ?

ประเคน - เชิญอ่านตเองสิ.

โกละ - ถูกแล้ว. นิราชกิจจา. (ยื่นราชกิจจาให้นายฉดตพุด)

เฉลียว - (อ่าน) “ด้วยรองอำมาตย์โท ขุนประเคนคดี, อัยการมณฑลโตเลบุรี,
ห่างราชการไปนานแล้ว, ให้กลับเข้ามาศึกษาราชการในกรุงเทพฯ, และด่วน
ตำแหน่งอัยการมณฑลโตเลบุรีที่ว่างอยู่นั้น, ให้นายเฉลียว ฉดตพุด. เนติบัณฑิต,
เข้ารับราชการเป็นผู้รับตำแหน่งนั้นแต่บัดนี้เป็นคนไป.”

โกละ - ศาลขอแสดงคามยินดีแก่นายเฉลียว ฉดตพุด.

กบ - ผมก็ขอแสดงคามยินดีด้วย.

ประเคน - ผมขอประทานกราบลา ! (คำนับ)

โกละ - อะไรจะไปเดี๋ยวนี้คนเดียวหรือท่านขุน ?

ประเคน - ผมไม่น่าที่อะไรในศาลนอกแล้ว, เพราะฉนั้นผมจะอยู่ต่อไปอย่างไรได้ ?

(คำนับอีกครั้ง ๑. แล้วเดินออกมาจากศาลไป.)

โลละ -

ด้วยกัน ! ก็ชนประเภททั้งงานไปเสียกลาง ๆ กัน เช่นนี้, ทำอย่างไรคนจะได้พิจารณาสำเร็จกันล่ะ ?

เฉลย -

ผมขอประทานเรียนแก่คำว่า, ถึงแม้จะยกย่องคนเก่าได้ออกไปเสียจากศาลแล้ว. ผมผู้ได้รับเกียรติยศเป็นอัยการใหม่อยู่ในศาลนี้.

โลละ -

ถ้าเช่นนั้นคดีแล้ว. เชิญดี ! ทนงยังอ่อน ๆ อยู่คนเดียว. (นายฉัตรพุดคำนับแล้วเดินจากทนายจำเลยไปยังทนายอัยการ.) ท่านอัยการ, ท่านจะ

แจ้งอะไรบ้างแก่คำว่าไปเกิด.

เฉลย -

(ตุกขณพุด) เมื่อได้ฟังถ้อยคำแถลงอย่างสามารถและประกอบด้วยโวหารอันเปรี๊ยะปราชญ์ของทนายจำเลยแล้ว, ข้าพเจ้ารู้สึกถ้อยคำเดียวว่าจะเป็นการยากปานใดในการที่ข้าพเจ้าจะกล่าวค้านถ้อยคำนั้น ๆ. ข้าพเจ้าขอประทานกล่าวโดยอาการอย่างถ่อมตัวว่า, ข้าพเจ้าเป็นผู้พึ่งพาวิชาทนายอัยการใหม่ ๆ ที่ไหนจะสู้ท่านนักปราชญ์ทนายจำเลยผู้มีความชำนาญในทาง การ แก่คดีต่าง ๆ นั้นได้, แต่เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบให้เป็นหน้าที่ผู้รักษาพระอัยการแล้ว, ข้าพเจ้าจะต้องปฏิบัติตามราชการโดยเต็มความสามารถปราศจากฉันทา, โทษา, ภัย, และโมหาคติ, อาศัยความฉลาดในทางโวหาร, ซึ่งข้าพเจ้าเองจะต้องอดชมเชย, ทนายจำเลย ได้แถลงคดีแทนจำเลยโดยยกย่องคุณวิเศษของจำเลยเสียจนเกินขนาด. ถ้าหากว่าจำเลยเป็นบุคคลที่ประเสริฐเลิศบุรุษจริงตามที่จำเลยกล่าวมาแล้ว, ก็ไม่ต้องสงสัยเลย ว่าการที่ต้องมาเป็นจำเลยในศาลนี้เป็นเคราะห์ร้ายอย่างสาหัสของจำเลย, แต่แท้จริงจำเลยเป็นอย่างเช่นทนายกล่าวนั้นฤ ? เปล่าเลย ! นายกบจำเลยนั้น แท้จริงเป็นอะไร ? แท้จริงเป็นเพียงคนจืดจางตามถนัด, เป็นลูกจ้างของกรรมการสงเคราะห์คนเมืองเท่านั้น, แต่เช่นนั้นจำเลยยังได้บังอาจอดอ้างตนเองว่าเป็นเจ้าหน้าตำหนิผู้หนึ่ง.

กบ -

ผมไม่ได้พูดอย่างอะไรเช่นนั้นเลย !

เฉลย -

จำเลยไม่ได้พูดอย่างเช่นนั้นเองจริงอยู่, แต่ทนายจำเลยได้กล่าวอดอ้างเช่นนั้นไม่ใช่ฤ ? นอกจากนั้นจำเลยเป็นคนลึกลับเดดเทเมา, ดังใคร ๆ กรอขยทวงกัน จำเลยอ้างว่าต้องทำการหนักเข้าจนค่าเพื่อหาเลี้ยงบุตรในผ้าอ้อมคงหาคน, ซึ่ง

ข้าพเจ้าไม่จำเป็นต้องขแรงว่าเป็นของพวกเดียวกับใคร, เพราะใครจะมีบุตร
 เด็ก ๆ เท่า ๆ กันได้ในคราวเดียวกันคงหาคน, นอกจากที่จะมีภรรยาอยู่หลายๆ!
 แต่จำเลยก็ไม่ใช้บุคคลเช่นที่สามารถจะเลี้ยงภรรยาไว้ได้หลาย ๆ คน, เพราะ
 คนนั้นย่อมจะเห็นได้ว่า การที่จะมีบุตรอยู่ในผ้าอ้อมหาคนเป็นของพวกเดียวกับ
 เป็นไป. อีกประการหนึ่งขอให้ศาลตั้งเถิดว่า, จำเลยกล่าวขอด้วยอย่างหน้า
 เฉยตาเฉย ว่าทุก ๆ วันจำเลยได้ไปยังโรงกักขังของจำเลย, และรับ-
 ประทานเครื่องดื่มดั่งเจตอย่าง. คนโดยมากดื่มแค่เพียงอย่างเดียวกพอเกิน
 พอแล้ว. จำเลยดื่มดั่งเจตอย่าง. นี่แปลว่าในสัปดาห์หนึ่งดื่มดั่ง
 ดับเกาด้วย, เดือนหนึ่งดื่มดั่งร้อยดับกด้วย, ปีหนึ่งต้องพันห้าร้อยห้าดับ
 ห้ากด้วย, หรือในปีหนึ่งดื่มดั่งพันห้าร้อยห้าดับต้องด้วย.
 ความประพฤติเช่นจำเลยรู้จักหรือว่าเป็นของควรราย? เปล่าเลย! จำเลย
 เป็นคนทหาทานแต่เหล้าประมาณ. ไม่รู้จักหิวโศกอะไร. ถ้อยคำนั้นเป็น
 ธรรมดาเหมือนพวกอื่นอันร้ายกาจ, หรือเหมือนอาชญากรรมที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง
 ภาพยนตร์นั้นแหละ. จำเลยเปรียบเหมือนคนตาบอดที่เอาหนังราชสีห์หม้อกกาย
 เทียวทำอำนาจเช่นเพื่อนบ้าน, โดยอาการอันหยาบช้ำทารุณ, ทำร้าย
 ร่างกายจนเกือบเป็นเจ้าของภคตสวรรค์, อันเป็นผลพวงได้และผิดได้ทำหยา
 อะไรเลย. ข้าพเจ้าจึงจำเป็นต้องขอประทานให้ศาลตั้งโทษจำเลยให้เป็นตัวอย่าง
 แก่คนอื่น ๆ ที่มโนใจชั่วช้ามาญเป็นพวกทจจริต, ก่อความเดือดร้อนรำคาญ
 แก่สาธารณชน, จะได้ยำเกรงพระราชอาญาแผ่นดินสืบ พยัคฆ์ลงเสียบ้าง.

(คำนับแล้วต้งนั่ง)

กบ -

(พูดกับเฉลียว) ผมขอเงินสิบบาทของผมนั่นเถอะขอรับ.

เฉลียว -

แถมมาทองเงินจากอัยการได้ฤๅ? แกให้เงินสิบบาทนั้นแก่ทนายของแกไม่
 ไช้ฤๅ?

กบ -

ก็อย่างนั้นแหละ!

เฉลียว -

ก็มันเป็นทนายของแกเมื่อไรล่ะ? ฉันเป็นทนายแผ่นดินต่างหาก.

กบ -

(เกาหัว, ทำหน้าหต.) เอ๊ะ! ผมยังไ้กันนี้?

โลดะ -

อย่าอึ้ง! คำนี้จะอ่านคำพิพากษา. (กระแอม, แล้วอ่านต่อไป.) “ผู้พิ-

พากษณนามขางทายน ไคพิจารณาคนโดยถ้วนถว, มีความเห็น
พร้อมกันว่า, ในคนพนักงานอัยการ โจทก์ได้ฟ้องนายภมรจำเลยว่า เมื่อ
วันที่ ๘ มกราคม จำเลยได้ไปทำโรงกัศคารของเงินเก่าตามที่เคยไปเสมอๆ,
และในวันนั้นเงินเก่าภมรจำเลยได้บังเกิดมีปากเสียงกันขึ้น, จนในที่สุดจำเลยได้
ทำร้ายร่างกายเงินเก่า, โดยใช้กำปั้นค่อยถกหน้าเงินเก่า, โจทก์ขอให้ศาล
ลงโทษจำเลยฐานเป็นผู้ทำร้ายร่างกาย, มีความผิดตามกฎหมายอาญา, มาตรา
๒๕๖ หรือมาตรา ๓๓๗.

“ตามทางพิจารณาปรากฏว่า โจทก์ได้นำพยานมาตั้งสองปาก,
แต่ส่วนนายสืบตำรวจเอกขาว คดีของวง นั้น, เป็นแต่บอกความว่าได้ไปจับ
ตัวจำเลยโดยเงินเก่าใคร่องให้จับเท่านั้น หาได้เห็นในเวลาที่จำเลยทำร้ายร่าง
กายเงินเก่าไม่ จึงเป็นอันคงเหลือแต่เงินเก่าพยานโจทก์ออกคนหนึ่ง, ซึ่งบอก
ความว่า จำเลยได้เกิดเป็นปากเสียงกันขึ้นกับพยาน เพราะพยานได้กล่าว
โทษจำเลยว่าเป็นผู้ทำให้อื่นๆ ระอาไม่ไปยังกัศคารของจำเลย, ทำให้
จำเลยเสียผลประโยชน์ที่เคยได้อยู่แล้วเป็นปรกติ”

เกา-

ถูกเลยว! ถูกเลยว!

ดาทุย-

อย่าอึ้ง!

โลละ-

(อ่านต่อ) “เงินเก่าพยานได้บอกแก่จำเลยว่าได้ไปเสียจากกัศคารของพยาน

แต่จำเลยไม่ยอมไป, กลับตั้งเสียงฮือฮา ถวมิหน้าเข้าได้ทำร้ายร่างกาย

เงินเก่า โดยใช้กำปั้นค่อยถกหน้าเงินเก่าด้วย การทจำเลยค่อยเงินเก่าเช่นนี้,

พิจารณาไม่ได้ความว่าได้มุ่งหมายให้มีความเจ็บสาหัส, และเงินเก่าก็มีคิม

ขนาดแผลฉกรรจ์อย่างไร, จึงตกอยู่ในข้อควรวินิจฉัยว่า จำเลยได้ทำร้าย

ร่างกายเงินเก่าโดยไม่ถึงแก่บาดเจ็บ, มีความผิดตามกฎหมายอาญามาตรา

๓๓๗ มั่วววงโทษฐานโทษ คือฐานหนึ่งจำคุกไม่เกินเดือนหนึ่ง, ฐาน

หนึ่งปรับไม่เกินร้อยบาท, ฐานหนึ่งทั้งจำทั้งปรับเช่นว่านด้วยกัน,

เกา-

ดมาก! ทั้งตกคุกทั้งปรับ! สมหน้าหนา, ข้ายหน้าดังตั้ง!

ดาทุย-

เงินเก่า! แกพูดจาหยาบเช่นนี้ไม่ได้, แกต้องหยุดพูดทันที, หาไม้อันจะต้อง

พาแกออกไปนอกศาล

โลละ-

(อ่านต่อ) “แต่ตามทางพิจารณาปรากฏขึ้นว่า จันเภาได้ประพฤติกิจจำเริญ
โดยผลึกได้จำเริญก่อน, ใช้อำนาจเกินกว่าที่ควรแก่ที่เจ้าของบ้านจะใช้และ
เมื่อจันเภาได้เองอาจหาประหนึ่งจะทำอันครายแก่จำเริญเช่นนี้. จำเริญจึงได้
ใช้สิทธิ์ของตนเพื่อบ้องกันตน.-”

กบ-

ถูกทีเดียว ! เจ้าประคุณ !

คาหุย-

แก่ไม้ของพูดเหมือนกัน.

โลละ-

(อ่านต่อ) “จันเภาแจ้งว่า ได้บอกแก่จำเริญโดยดีหลายครั้งว่าให้ออกไป
เสียจากภักตาคารของคน, จำเริญไม่ยอมออกไปโดยดีจึงได้ผล, แต่ในคำ
พปากษาคคมมาหลายรายแล้ว ว่าภักตาคารเป็นตำราชนะสถาน, แต่
ตำราชนะชนมดีก็จะเขาไปยงทนนี้ และหนึ่งอยู่ ณ ที่นั้นนานเท่าใด ๆ ก็ได้
ตามใจปรารถนา, เป็นแต่ต้องไม่ไปก่อเหตุให้เป็นทวารากแก่ตำราชนะชน
เท่านั้น.”

กบ-

ดีมาก ! ดีมาก, ให้ตายโหงดี !

คาหุย-

ฉันบอกแล้วว่าอย่าพูด !

เภา-

ก็อาทกบไม่ได้ไปทำความดำรงค์ในกุศของของอหัตถ์นายเท่า ?

คาหุย-

พูดไม่ได้ !

โลละ-

(พูดเสียงดัง) เจ็กเภา ! นแกเป็นผพปากษาคคนหรือชน ?

เภา-

นายท่านะดีชอติบ.

คาหุย-

ถ้าเช่นนั้นแกก็อย่าไปแย่งคุณพระท่านพูดดี. ในศาลนเวสถานนี้แต่คุณพระคนเดียว
ที่พูดได้. เจ้าใจไหม ?

เภา-

กบดอพูดได้ออกคงหนึ่งหตอ ?

คาหุย-

อจกพูดไม่ได้เหมือนกัน.

เภา-

ก็พูดไม่ได้ทำไมดอพูดออกเยะไป ?

คาหุย-

อย่าดอชอชอเถียงน่าอายปะ !

โลละ-

(อ่านต่อ) แต่ตามทางพิจารณาไม่ปรากฏว่าจำเริญได้ประพฤติกิจอย่างไรให้

เป็นทราคาญแก่เจ้าธารณะชน, คือไม่ได้แต่งกริยาหรือกล่าววาจาไม่สมควร
อย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้เจ้าธารณะชนเคืองครุ่น, และได้แต่งวาจาหรือ
กริยาตามกอนาจารย์ต่อหน้าธารณะกันตจนลัทธิอย่างเดียว, เพราะฉนั้นในการที่
ฉันเจ้าได้พยายามขับไล่จำเลยโดยใช้กำลังผิดก็ได้นับว่าฉันเจ้าใช้อำนาจเกินกว่า
ที่กฎหมายอนุญาตหรือกฎปกครองท้องถิ่นให้ใช้ได้. ดังนั้นจึงเห็นว่า การ
ที่นายกรมจำเลยได้ใช้กำลังกับของกันตจน. มีสาเหตุเพียงพอย.

“จึงพร้อมกันพพากษาชชาติว่า นายกรมจำเลยไม่มีความผิดตามคำหาของ
โจทก์, ให้ปล่อยตัวนายกรมจำเลยไป.”

กบ- (ยกมือไหว้) เจ้าประคุณ !

เกา- (เสียใจ) เสียวง !

(ผู้พพากษาศกษณคานบ, คนชนๆ คานบผู้พพากษา, แลผู้พพากษาดงจาก

บัตตงกเข้าโรง.)

กบ- อย่างไรจะอายเกา ? มึงขอตดว่าจะเอาเข้าตรงให้ได้อย่างไรละ ?

เกา- มึงไม่ตองพดขอตด ! มึงไม่ไปเมืองจันมึงกเดียวไป. ถ้าไปอวดจะไปฟ้องให้

เขาเอามึงเซียงสามโดยเปกโดยทเดียว, ฝ่าละ !

กบ- อายผเปรต ! อายเจกณบหาย !

เกา- อายหนาสังตง ! อายหน้าหมาจุ !

กบ- นักการ ! ทำไมไม่ได้ไปเสีย. ยอมให้มาวิวาทกันอยู่ในศาลได้ฤ ?

คาหุ่ย- ไป ! ทงสองคน ? ไป ?

(คาหุ่ยผตงกจันเกากับนายกรมออกไปทาง ๓, แลนายณดลพดกับชนกบ
แมนเดินไปอังกทาง ๑)

บริษัท กุ๊วห้องเตี๊ญ จำกัด

นายช่างเหมา

• ออกแบบ ควบคุมงาน และ รับปรึกษา (งานช่าง)

รับเหมาก่อสร้างสพาน และ อาคารทุกประเภท

สำนักงาน ๔๕ ถนนนาคบารุง โรงเรียนเด็ก

ยุคเล็

โทร. ๒๐๒๙๕

บริษัทแผ่นเสียงแข่งฮง

สี่แยกวัดตึก พระนคร

จำหน่ายแผ่นเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง และเครื่องดนตรี

แผ่นเสียงเพลงไทย และ เพลงฝรั่งมีมาใหม่เสมอจากอเมริกา

คลาสสิก และ แจ๊ส มีทุกประเภท

แผ่นเสียง Long-Playing แบบใหม่ที่สุด มีจำหน่ายที่นี้แห่งเดียว

บริษัท ประชาช่าง จำกัด

สำนักงานใหญ่	๘๖๓-๓	ตลาดน้อย	พระนคร	โทร.	๒๐๕๐๔
สาขา	๔๔๘	เยาวราช	,,	,,	๒๒๕๒๓
แผนกการพิมพ์	๔๒๓	สีพระยา	,,	,,	๓๑๕๒๘

★★

★ คลังแห่งแบบเขียน เครื่องเขียนทุกชนิด / จำหน่าย

- ★ แบบเรียนของบริษัทที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ
- ★ แบบเรียนมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ
- ★ แบบเรียนต่างประเทศ
- ★ สมุดบัญชีร้านค้า สมุดประเภทพระสมรสา ฯลฯ
- ★ หนังสือสารคดีอันเป็นประโยชน์

★ รับสั่งสินค้าจากต่างประเทศทุกอย่าง เป็นตัวแทนขายหมึก
พิมพ์ กระดาษ ผ้าทำปกหนังสือ เครื่องเหล็ก ยาเวชภัณฑ์
 ฯลฯ

★ เป็นโรงพิมพ์อยู่ในอุปการะของรัฐบาล รับพิมพ์งาน, ออก
แบบทำปก, พิมพ์ลิตราคู, กล้อง ของ ฯลฯ

บริการทุกอย่างของประชาช่าง
ซื่อสัตย์ ละเอียด และเป็นกันเอง

บริษัท ศรีสุวรรณ จำกัด

ผู้รับทำการขนส่งทางน้ำและทางบก

ขอสดย-รวดเร็ว-และเรียบร้อยทันใจ

ผู้จ้างโปรดทดลองเรียกใช้สักครั้ง

ท่านจะต้องติดใจ

สำนักงานใหญ่

๑๓๖๙ ตรงข้ามสวนพลู บางรัก พระนคร

สาขา

๒๒ ถนนสุริยวงศ์ แขวงบ้านเจ้าพระยาพิชัยญาติ

ทำห้ช=ได้รบัความม้งคว และ
ไม่วาดแฉน น้!

ถ้าท่านมี ตู้บ่น้ำ

"**แฟร์แบงค
มอส์**"

ประจำบ้าน

โปรดติดต่อ

บริษัทอินเตอร์เนชั่นแนลเอ็นจิเนียริงค์

ผู้แทนจำหน่ายผู้เดียวในประเทศไทย

ตรอกชาเตอร์เบงค์ โทร. 30975-30976

และที่ห้องใช้สินค้า I. E. C. มุมสี่แยกจรัญ โทร. 22479

